

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
22 iunie st. v.
4 iulie st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 25.

ANUL XXII.
1886.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Din alt veac.

Când florile de liliac
Se scutur' véra pe morminte.
Imi pare că-mi aduc aminte,
C'am mai trăit încă 'ntr'un veac.
Un veac în care tu-mi spuneai,
Că me iubiai.

Când florile de iasomie
Prin aer triste se 'nvărtesc,
Cu 'nctul imi reamintesc.
C'am scris odat-o poezie
În care vesel îți spuneam,
Că te iubiam.

Ér ađi când florile de dor
Se scutură și sbor pe vânturi.
M'apucă niște negre gânduri
Și de urit aș vré să mor. —
Căci tu departe ai sburat
Și m'ai uitat.

Duiliu Zamfirescu.

Din viața unui călugăr.

— Novelă. —

(Urmare).

Și tu prețuiești această iubire, când imi vorbești
Astfel? —

— Te iubesc. Dumnezeu imi este martor, că te
iubesc, dar...

— O, nu mai ție această vorbă: dar, — o in-
terupsei. — sună așa de rece depe buzele tale, cari
sunt menite a da și a vorbi numai despre fericire.
— și apoi cu indoită putere o strinsei la pieptul meu.

— Inseidar, inseidar iubirea noastră, sunt în lume
lucruri pe cari nu le pôte face nici cea mai mare
iubire, nici cel mai pasionat amor.

— Și cari sunt acele pedeci, cari așa de mult
te inspăimântă? — o întrebai.

— Bărbatul meu și Eufrosina!

— Dar ce are Eufrosina cu noi?

— Ea te iubește!

Și țiecându-mi aceste vorbe, se deslăcu din bra-
țele mele, se aședă departe de mine, așteptă oșeș-
cum, că ore ce-i voi responde eu la aste.

— Eufrosina me iubește; apoi de unde o șci
tu asta? — o întrebai.

— Mai de multe ori am observat'o și în urmă
mi-a mărturisit-o și ea singură.

Décă-mi spunea cineva asta mai nainte de a
prinde slăbiciune de Zoé, mai nainte de a gustă din
acele plăceri pe cari le simți când te veđi îmbrătoșat
pentru prima óra în viața de o așa femeie, pentru
care ție ai da tot sufletul, cum ție, atunci pôte că ar
fi avut efect asupra mea aceste vorbe. Dar așa, au-
đindu-le depe buzele aceleia, căreia me jurasem că-mi
voi jertfi viața, nu-mi făcură aprópe nici un efect,
care să me depărteze de femeia pe care eu un minut
înainte de asta o țineam în brațe. Ba aceste vorbe
mai mult me înslăcarară! Me bucuram că le-am auđit:
inse nu de aceea, că sunt iubit și de alta, ci de
aceea, că acuma i pot dovedi iubirea mea aceleia,
care pôte nu me crede pe deplin.

— Ei și ce-mi pasă mie de iubirea Eufrosinei!

— Dar ea îți pôte da mai mult decât îți pot
da eu. Ea este tineră, frumoasă, plină de spirit și
de nobile simțăminte, ér amorul meu cătră tine este
un păcat.

— Dar tu și cu păcatul teu imi ești isvorul fe-
ricirii mele, și fără de acest păcat viața mea va fi
numai un șir de suferințe amare.

— Ești tiner încă, timpul te va vindeca.

— Sunt dureri pentru cari nu este tîmăduire,
și așa durere ar fi a mea, când te-aș perde pe tine.
— i țiesei, apoi ér me apropiai de ea, ér o sărutam,
o rugam să cređă în amorul meu adevérat, pe care
cu atâtea vorbe i-il descriam, cu atâta foc și sinceritate,
incât o induplecai, și-mi țiese într'un târziu:

— Fie, pentru tine voi aduce și așa jertfe, pe
cari nu ar fi iertat a le face.

Éră așa de dusă, așa de pătrunsă de vorbele
mele, se uită cu atâta beție sufletescă în fața mea
aprinșă, cu ochii ei aprinși, me strîngea cu atâta
dragoste și tremură cu mine împreună când me des-
velii din brațele ei și me dusei acasă, căci éră târziu,
se apropiă óra când vine acasă bărbatul meu. Și eu
nu voiam a me întelni cu el, de aci încolo me gân-
diam la el ca la un așa om, care-mi stă în calea fe-
ricirii mele.

Il stimam și iubiam așa de mult pe acest om
până acum, și din această ție imi vîniă să-l perd óre-
cum, ca să nu-mi mai stea în cale. Il uram așa de
mult și tocmai pentru asta me temeam a me întelni
cu el. Me dusei ca buiguit acasă, Nici eu singur nu
mai șciam ce fac, atât șciu numai, că țielele-mi tre-
ceau foarte repede.

Pela măiestrul meu de odinioară nu me mai duceam decât numai atunci, când șciam că nu-i acasă nici el nici fiica-sa.

Odată totuș me surprinse în casa sa, la ce el, amabil cum eră, se forte bucură. Nu se gândia, că mie îmi este necas de asta! Me întrebă, că de ce vin așa de rar pela el, de ce m'am răcit așa de mult de familia lui?! Să fi știut sermanul, care este ca...? nu cred că mi-ar mai fi dăis să poltesc mai des pela ei.

Eu me scusam că am forte mult de studiat, că am să dau examene și câte și mai câte minciuni, numai ca să-l liniștesc ca să nu me mai întrebe.

Dșora Eufrosina încă-mi dăcea să le mai las pace cârților, cel puțin în serbători și să vin pela ei, să mai cântăm împreună, căci de când nu am mai venit pela ei, ea a compus o doină frumoasă.

Tatăl seu, care eră mândru de fiica-sa și apură și mi-o cântă pe vioră, er ea se aședă la pian.

Eră o doină frumoasă, cum nu mi-a mai plăcut nici una până acum în viață. Este acea doină pe care ai cântat-o dta când am intrat în odaie la dta, și la al cărei aud me cuprinse un așa dor, așa durere!

După aceste vorbe tinerul călugăr er începă a lăcrima, își șterse fruntea de sudorile cari ca niște mărgelile mărunte o acoperia, apoi continuă:

«Ascultăi până în capet această doină compusă cu atâta simț, cu atâta căldură, cât numai a putet să aibă o fecioră tineră și plină de simțiri poetice, cum eră Eufrosina. Îi rugai să mi-o mai cânte. Ei mi-o mai cântară încă odată. Tot mai multă frumusețe aflai în ea.

După aceea mi-o cântă cu viora și Zoe. Nu știu: iubiam eu așa de mult pe acesta femeie, încât ori și ce mișcare a ei mi se părea lucru de adorat, ori în adevăr a cântat ea bine această piesă, căci după ce o ascultai până în sfârșit, remasei cu totul farmecat. . . Mi se părea că am audīt un cor ângereș, mi se părea că am audīt totă armonia câtă este în această lume: îmi pătruseră până la inimă aceste sunete, și după ce încetară, mie tot mi se părea că le aud, că trec pe dinaintea mea un nor de dulci visuri și din acest nor se desveluie o figură mie așa de scumpă, așa de iubită.

Er acea ființă divină stătea înaintea mea cu trup de om, cu viora în mână, și rădimită de pian se uită la mine, par că m'ar întrebă: ei ce dăci la asta? pe mine nu me laudă? ț-a plăcut?

Er eu stăteam uitit, tremuram în tot corpul și totuș nu-mi vinia să me nu treșesc din estasl de care eram cuprins. . . Apoi îmi vinia să me arunc la picioarele acestei ființe divine cu trup de femeie, cu ochi plini de duioșie, cu buze dulci și voce blândă.

A lăsat această dî așa suveniru dulci în mine, mi-a pătruns aceste sunete produse de un lemn uscat și cinci degete dragălașe, așa de mult în sullet, încât de atunci și până adî par că tot mai le aud. . . Și de ce vieți de-aș mai ave, tot nu le-aș uită! Nu credeam, nici nu me gândiam până acum, că sânt minuni în lume, și acum ca prim minune mi se părea că-mi trec dăilele.

De aci încolo apoi și mai des me duceam pela Zoe. Tot ea și până acum: când gândiam că este numai singură acasă.

I vorbiam de amorul meu, și trebuie să fi fost forte mare acest amor, căci îmi dădu așa vorbe pe buze, pe cari până acum nu le cunoscui. . . O dragostiam precum dragosteșce un tiner pe iubita sa, er ei mult trebuie să-i fi plăcut asta, căci eră cu totul perdută în desmerdările mele.

«O, vorbeșce-mi, vorbeșce-mi, scumpul meu, me rugă cu o voce dulce, îmbrătoșându-mi gâtul. Eu

nici odată n'am audīt aceste vorbe pline de iubire, și o viață am și eu, de ce să nu o trăesc, de ce să nu ascult aceea ce-mi este dulce?! Este ore nelegiuire amorul nostru? Nu! Este sacru, căci este mare, este adevărat! Cât de mult te iubesc, scumpul meu, și câtă duioșie în amorul nostru.» — așa-mi dăcea scaldându-me în ferbinți sărutări, er eu o priviam visător, o priviam ca și cum priveșce omul aceea ce-i este mai scump și se teme că o perde.

Așa trăiam depe o dî pe alta, o primăveră și o veră întregă.

Îmi erau așa de fericite și de scumpe aceste dăile, încât pentru o dî de aste noi aș fi preferit nici cel mai strălucit viitor.

Ne furam sub umbrishi pădurii, ce se întindea la o margine a orașului, și masuri întregi petreceam brațe în brațe, perduți într'un lung delir. . . Numai acum îmi alcătuisem idei despre câtă fericire pote fi în viață, câtă fericire în aceea când iubești și te simți iubit, numai acum îmi vinise dorul de viață.

Nu știu deăi într'astea bărbatul ei bănuia ceva, căci eu nu am întreat-o despre viața ei de acasă, er ea nici odată nu-mi vorbea despre cele ce se întâmplă acolo. Eram amândoi cu mult mai fericiti, cu mult mai perduți de amorul nostru, decât să ne fi putet gândi la acelea, ce se întâmplă în giurul nostru.

Eră multă, multă iubire în inimile noastre, și atâta farmec găsim în acest amor al nostru, încât ne perdurăm cu totul în el! . . .

Într'o dî ea cu față duioasă și cu o voce ce tremură îmi mărturisi, că se simte așa de mult legată de mine, încât mai mult în lume nici nu pôte intra, nu me pôte lăsa, fără a fi aruncată cu petri.

Prim mine, audind această mărturisire, trecă un fel de fior, căruia nici acum nu-i pot da nume. Me simțiam în acest moment așa de fericit, încât îmi vinia să me omor, ca nu cumva în viitor să dispară aceasta fericire, și er me simțiam nefericit, ca și când aș fi furat cerul, ca și când aș audī lumea întregă a a me blăstema, a me despretui pentru cele ce am făcut.

Eram în așa stare sulletescă, încât nu mai șciam ce să fac. S'o fur, să fugim amândoi de cercul în care trăisem până acum, departe-departe de acești oameni, să ne ascundem într'un codru, unde numai cerul și arborii să fie martorii fericirii noastre, ori să ne omorim aci pe loc, să scăpăm de această viață care și în fericirea noastră atâta amar amestecă!

Ne sfătuiam ce să facem? Eu încă nu eram în stare de a o lua de nevastă, eram numai la jumătatea carierei mele, mai aveam vr'o 3—4 ani până ce-mi puteam câștiga o poziție în societate. Apoi chiar de aș putet-o ține, ce ar dăce lumea vedând faptele noastre, amorul nostru nelegiuit?! Ne-ar primi societatea în sinul ei? Nu dăluie ar trebui să ascultăm invinovățirile ce ni se fac? . . . O, lumea este așa de rea, atât de puțin vr'e să șcie despre drepturile inimii. . .

Stăteam în brațele unul altuia și plangeam cu amar și dureros și totuș par că ani de viață nu ne-ar putet da atâta fericire, câtă simțiam în aceste singure momente.

Nu șciam ce să facem. Dăilele treceau și eu dî ce mergea, par că tot mai mult ne apropiam de ziua judecării, în care amândoi vom fi condamnați. . . Mi se părea că-mi arde lumea asupra capului, că merou me urmăreșce o furtună.

Ne lăsarăm dar în voia întâmplării. Pote timpul ne va învăța ce și cum să facem. Și în adevăr: ce nu puturăm să facem din mințile noastre, ne-o făcū timpul, ne-o aduse împregiurările.

(Încheierea va urmă.)

Ioan Russu.

Balade populare.

— Din giurul Năsăudului. —

VI.

Codrean voinicul.

I.

Frunzuliță de cicoră,
Puiculiță drăgușoră,
Eu pe tine te-am luat,
Spune-mi mă-ta: ce ț-a dat?
— »Bărbățul meu oflat,
Mie măicuța mi-a dat:
Muntele cu oile
Și cu stăruștile!»
— »Vino tu, mândră cu mine
Și mi arată meșdile,
Unde ți-s locurile;
Movilele le-oi noi
Ș-apoi slugile le-or ști
Și cu nime s'or stădi!»

II

S'au luat pe munte 'n sus,
Și ei numai că s'au dus
Pân' pe cîma muntelui,
La fântâna corbului.
Când pe cîmă ajungea,
Doruț mare îl lovia
Și din grain așa dicea:
— »Mândro, mândrulăna mea,
Cântă-mi tu o cânticea,
Nu pră mare, micuța,
Ca să fie-anume-a mea;
Că de cumva nu-i cântă,
Mie-ai ci mi-o fi mărtea,
Și de cumva nu-i hori
Eu aicea voi muri!»
— »Măi Codrene, mila mea,
Când oi prinde a cântă,
Munții s'or cutremură,
Ripele s'or surupă.
Frunza 'n crâng a suspină,
Ceru 'n lacrimi s'a 'mbracă.
Și pe mine m'a-audî
Vetavul țelharilor
Din scaunul legilor.
El la noi bade-a vinî,
Pe tine te-a omorî.
Îr pe mine m'a 'ndrăgi.»
— »Mândro, mândrulăna mea,
Cântă-mi tu o cânticea,
Nu pră mare, micuța,
Ca să fie-anume-a mea!»

III.

Când a prins ea a cântă,
Munții se cutremură,
Ripele se surupă,
Văile se tulbură,
Frunza 'n crânguri suspină,
Ceru 'n lacrimi se 'mbracă,
Și pe ea o audî
Vetavul țelharilor.
Din scaunul legilor,
Puse condeul pe măsă,
Băgă capul pe ferăstră,
Și ascultă pe mândra.
Cum i cântă cânticea.
Când gura i-o audî,
Nimica nu-i trebură,
Fără țoie le lăsă

Și la dînsa alergă,
Ca gândit că-i singurea.
Când la dînsii el sosiă,
Chivera 'n cap i clătia.
Și din grain așa dicea:
— »Măi Codrene, măi fîrtate,
De cumva ai tu dreptate,
Vinde-mi tu pușcuța ta,
Că ce-i cere eu ț-oi da!»
— »Eu pușcuța n'o pot da,
Făr de mi-a vinî mărtea,
Îr mărtea de mi-a vinî,
Ce-ai cerut a teu a fi!»
— »Măi Codrene, măi fîrtate,
De cumva ai tu dreptate,
Vinde-mi tu murguțul mie,
Că-ți dau zloțșori o mie.»
— »Murguțul meu nu-i de dat,
Că când eu l'am cumpărat,
Pe cîma lui am jurat.»
— »Măi Codrene, măi fîrtate,
De cumva ai tu dreptate,
Vinde-mi tu nevêsta ta,
Că-ți dau bani cu feră;
Ori ț-oi da miori cornuie,
Ce cântă vîra pe munte,
Ori ț-oi da miori bălăi,
Ce cântă vîra pe văi,
Ori ț-oi da mi berbecași.
Ce pase vîra prin bulăși.
Că tu 'n jos vei scobori
Și mai mândră-ți vei găsi;
Ori să ne dăm pe luptate
Și atunci o fi dreptate!»
— »Măi țelhar 'mpelitate,
Fă bine me 'ngădușee,
Să vorbesc cu mândra mea,
Care de mie me iubiă!»

El la dînsa s'a 'nturnat
Și din grain a cuvîntat:
— »Mândro, mândrulăna mea,
Cu cine-acum vei ține;
Cu mine că ți-s bărbat?
Ori cu asi om blăstemat?»
— »Aleci, dihană rea,
Eu cu tine n'oi ține,
Pân ce capul sus mi-o stă,
Ci cu badea ăst iubit,
Nu cu tine-un țicăi
Și cu badea ăst de null,
Nu cu tine-un vij cărun!»

Când vedea că dice-așă,
Fôrte reu se supără
Și din gură cuvîntă:
— »Măi țelhare, măi fîrtate,
Fă bine și 'ngădușee,
Să-mi bag mîna 'n buzunar,
Să scot mândru călămar,
Penișoră și hărtie,
Că voiese o carte-a serie,
La măicuța 'n Brașfalău *
Să-mi trimită copêrșeu:
Copêrșeu mândru cernit,
Trupul meu o fi sidrobit,
Copêrșeu mândru vergat,
Trupul meu o fi sfărmat!»

IV

Dar aceea nu eră,
Căci băgă pe drêpta sa

* Sat lângă orașul Bistrița sîsêcă in Transilvania.

Și el scóse sabia,
Pe palme mi-o invértiá.
La mustețe mi-o cercá,
La mustețe cá prindea,
Ș-apoi de loc cá chitiá
Toema 'n vèrful capului.
Unde-i greu voinicului,
Și de loc cá mi-l loviá.
Sângele mi-l nábușiá.
Și de-a dura se ducea
Pe nedecia muntelui,
Spre fântána corbului.

Codreanu s'a înturnat
Și din graiu a cuvèntat:
— »Alelei dușmanca mea,
Cu cine-acum vei fíne:
Cu mine cá ți-s bárbat.
Ori cu ást om blástemat?
Cu mine cá-s víj cárunt,
Ori cu bade-teu de mull?
Cu mine cá-s ticáit.
Ori cu bade-teu iubit?
Ori rogi-te de iertare.
C'ai díș o vorbá prè mare?
Și cumva de ti-i rugá,
Eu pe tine te-oi iertá!«
— »Mèi Codrene, líftá rea.
Eu cu tine n'oi fíne.
Cá dècá ti-i supèrá
Ș-al meu cap mi-l vei táiá!«

V.

Voinicelul supèrat
De rèsponsul cápètat
Puterea ș-a adunat
Și capul i-a retezat
Și-n desagi i'a bágat.
La sócrá-sa s'a cárat.
Când acolo el sosiá.
Sócrá-sa 'n cale-i ieșiá.
Și mercu il întrebá:
— »Ce-ai făcut cu fata mea?«
— »Sócrá, sócrá, mare ești.
Și puțin te socolești.
Póle lungi și minte scurtá.
Femeie nepriceputá.
Rogu-te nu me-ntrebá.
Până 'n curte voi intrá!«
El in curte a intrat.
Dupá mèsá s'a bágat.
Sabia 'n mână ș-a luat.
La sócrá-sa s'a 'nturnat,
Și din graiu a cuvèntat:
— »Sócrá, sócrá dulcea mea.
Vèd, cumcá imi ești belea,
Dar cautá tu in desagi.
Ț-a trimis fata colaci!«

VI.

Când desagii i-a deslegat.
Capul fetei l'a aflat.
Ș-apoi la el s'a 'nturnat,
Și din graiu a cuvèntat:
— »Ce-i mèi gínere acèsta,
De mi-ai omorít tu íata?«
— »Taci, sócrá, nu me 'ntrebá,
Cá dècá m'oi supèrá
Ș-al teu cap ți-l voi táiá,
Și in lume m-oi cárá,
Altá mándrá mi-oi cáutá,
Mai bună ca fata ta!«

Fata popii.

— Roman in 2 tomuri. —

(Urmare.)

Pe când el rostiá cu foc aceste cuvinte, luna eși
din nori și făcú să se vèdă pe fețele tuturor a o
gróză stèrnită de amenințarea lui Alesandru. Pá-
durarul inse ca bárbat se reculese iute și-i díse:

— Tu nu vei face asta!
— Pentru ce? Cine m'a oprí?
— Eu! — respunse Rachila.

Toți tăcurá uimiți o clipită. Nici Alesandru nu
putú să dícá cu graba nici un cuvènt. Respunsul ei
vini prè pe neașteptate. Cum putea dènsa să-l im-
pedece in resbunarea lui? De unde va avè o fatá
atáta fárie?!

O și întrebá apoi:

— Cum?

Rachila il mèsurá cu dispreț și díse:

— Așá, cá nici odatá nu-ți voi da privilegiu să
gándești cá-s fericítá.

Alesandru tăcú o clipită, apoi díse:

— Nu te ínțeleg.

— Dar cu te ínțeleg bine. Șeiu ce ai de gând
sá faci. Vrei să pándești privilegiul ca să me mărít
și atunci, cum ai mai făcut, ca fulgerul să izbești
intre mine și mirele meu. Nu-i așá?

— Ai dreptate.

— Vrei să omori pe toți aceia, cari ar cutezá
sá me ieie de soție, ca astfel să sparii pe toți cei ce
s'ar mai apropiá de mine cu gândul acesta.

— Da.

— Dar nu vei putè indeplíni nici odatá voința
acèsta.

— Pentru ce?

— Pentru cá n'am să me mai mărít.

— Nu? Dar atunci...

— Ce-ți pasá dtale ce are să se alegá atunci de
mine! Destul cá-ți vei atinge scopul și me vei vedè
nefericítá.

Alesandru státea inlemnit.

Rachila urmá:

— Vèdi cá te cunosc. Gândul ghicit e toemai
vrednic de sulletul reutáios al dtale. Vrei să pre-
pádești pe altul, pentru cá insu-ți ești un prepádit.

— Domnișórá! — strigá el cu ochii schinteictori
și făcèndu-și mána pumn, sári spre ea.

Inse pádurarul il oprí înainte d'a se fi putut
apropiá de dènsa.

— Vèdi, — urmá Rachila, — cá aráți și 'n
faptá, cá ești ce-am díș.

Alesandru nu se mai putú stápaní. Rácnia turbat
și voiá să-și ia revolverul dela pádurarul, care i-l
luase. Acela inse nu i-l dedea și astfel se 'ncearará
la luptá.

Saveta se infiorá și scóse un típet: dar se lí-
niști in curènd, cáci pádurarul vènjós își ínvinse po-
trivnicul și-l culcase la pámènt. Trèntit, i puse ge-
nunchiele pe peptul lui și-i díse:

— Ticálosule! Asá rușine-mi faci tu mie!

Nici Rachila nu se putú rábdá să nu-i spuná:

— Pentru asta m'ai rugat să viu aicea!?

Și întorcèndu-se spre Saveta, íncheiá:

— Nu ț-am spus! Cuvèntul lui de onóre!...

Haidam, Saveto!

Saveta inse nu voiá să plece, cáci se temea cá
bárbatul seu tot va da de pacoste. Dar și acela i
díse să mèrgá și așá eșirá amendoué.

Dupá ce ele eșirá, pádurarul se sculá depe Ale-
sandru și-i díse, arátându-i pádurea:

— P'ací ți-i drumul! Și la casa mea mai mult
sá nu mai víi!

CUIB DE PASERE.

— Iertă-mă, frate!

— Nu te mai cunoșc! Lipsește de-aici!

— Nu me mai cunoști? Lasă că mi-i cunoșce!

Și după vorbele acestea, ne mai făcând nici negru nici alb, o tulă drept spre pădure.

Pădurarul se întorse apoi în odaie, unde, povesti ce s'a mai întâmplat.

IV.

Mirele nou.

Eră noapte când Rachila, însoțită de Saveta și de bărbatul acesteia, se întorse acasă.

Părintele seu o așteptă în poartă, căci nefiind acasă când fata-i s'a dus, eră neliniștit și nu șcica când are să vină densa.

În alte împrejurări, Rachila nici nu pornia dela Saveta, cu noptea 'n cap: dar acum nu mai voiă să rămână, degiaba o rugă aceea, căci eră foarte neliniștită și se temeă.

Ea credea că Alesandru-i în stare să facă ori ce mișelie, prin urmare se putea întorce s'o omóre. . .

Popa Tanase îi primi cu bucurie: dar numai decât băgă de seamă, că nu numai ele, dar încă și pădurarul e pré tăcut: presupuse dar, că de bună seamă s'a întâmplat ceva neplăcut.

Își întrebă fiica, apoi pe Saveta, în urma pe bărbatul acesteia, dar nu pută să afle pricina. »Nimica« eră răspunsul ce primiă, căci Rachila îi rugase ca nu cumva să spună părintelui seu cele petrecute. Nici el nu mai îșipti dară, ci își dedă silința să le facă voie bună: învită pe pădurarul și nevastă-sa să petrecă la ei noptea, dar aceia respuseră, că nu pot și în scurt timp se rentorseră.

Când părintele remase singur cu fiica sa, densul o polti să ședă și începă:

— Am să-ți spun o noutate mare și îmbucurătoare.

— Pentru mine?

— Așa cred.

Rachila gândi, că ore ce mai pôte să facă acuma ei bucurie? Dar nu grăi, căci nu voiă să-l întristeze. Așteptă cu liniște ce are să-i spună tată-sau.

Acela urmă:

— Dar tu nici nu dorești să alii!

— Ba da.

— Pari atât de nepăsătoare.

— Me simt cam obosită. Dar spune, spune!

Și el începă:

— În s'era acesta am primit o scrisore dela Despoian. Me prevestește, că în curend are să vie la noi c'un pețitor.

Rachila se cutremură și galgodi.

Părintele seu vedă acesta și se opri uimit.

— Par că te-ai spăriat!

— Eu! . . . Mi-i cam rece. . .

— Dar nu te bucuri?

— La ce? Că-mi vine-un pețitor?

— Ce este mai mare cinstă pentr'o fată, decât un pețitor? Eu n'am bucurat foarte.

Rachila făcu o clipită, apoi dișe:

— Care va să dică, dta te-ai bucura foarte să me mărit!

— Se 'ntelege, ca ori care părinte.

— Și nu ț-ar fi jale să te desparți de mine?

— Ba fi. Dar tocmă de aceea me bucur de pețitorul acesta, căci cu el ai rămâne 'n sat. Tinerul acesta e un avocat nou, care s'ar aședă apoi în satul nostru.

— Nu-mi plac advocații.

— Nu sînt toți ca Despoian: etă colo Cornean în Teiul-mare, ce om cinstit e!

— Indată ce-l aduce Despoian, nu pôte să fie om cum se cade.

— Dar tu nici nu șcii încă cine-i.

— Nici nu vreau.

— Dar pentru ce?

— Pentru că nu voișe să me mărit.

Și rostind acestea cuvinte, se sculă iute 'n pi-ciore și lăsă pe părintele seu acolo, ducându-se 'n odaia vecină.

Părintele eră uimit. El șcica de mai înainte, că fiica lui dorește din tot sufletul să se mărite, numai să i se potrivească un noroc bun: etă că norocul a și sosit, ea putea să fie advocătăsă și nici nu trebuia să se mule diu sat, ba nici din casă, putea să rămână sub acelaș acoperiș cu părintele seu, unde a petrecut anii drăgălași ai copilăriei sale, căci norocul i-a venit în casă: și totuș ea respinge totul și dișe că nu vré să se mărite.

Se sculă și el și încruntându-și fruntea, începă să se preumblé prin odaie, pe când mîntea-i eră adâncită 'n gânduri.

Cât de mult s'a bucurat el de scrisorea lui Despoian: cu ce dor a așteptat să vină Rachila, ca să-i pôtă spune: ce viitor frumos ș-a întipuit din acesta 'nsoțire: și etă ce desamăgire surbedă l'a întâmpinat din partea ei!

El vedă numai decât, că 'n sufletul ei s'a petrecut ceva, ce nu vré să-i spună. Ea are o taină. De bună seamă iubește pe cineva și nu-i spune.

Dar nu! Densa totdeuna i-a spus și gândurile cele mai tainute. Nici odată n'avea frică de el, căci eră convinsă de iubirea lui și șcica că părintele seu totdeuna i face pe voie. De ar iubi pe cineva și acuma i-ar spune. Trebuie să fie dară altă pricină la mijloc.

Se duse dară după ea, s'o întrebă. Și ce să-i vedă ochii!? Ea plângea.

Se apropiă încet și 'mbrătoșându-o cu gingașie, i sărută fruntea și netedindu-i blând p'urul, i dișe cu dragoste:

— De ce plângi, draga tatii?

Ea numai atuncia băgă de seamă, că tată-sau a intrat. Iute își șterse lacrimile și respunse:

— Mi-a intrat ceva 'n ochi, de-aceea lacrimoz.

— Tu nu lacrimezi, ci plângi. Rachilo, șcii că totdeuna te-am iubit: fi dar sinceră și spune-mi ce ai?

— Nimica, tată.

— Însedar vrei s'ascunzi. Eu ved că ai ceva. Pău' acuma doriai să te măriți și acuma de-odată ț-ai schimbat hotărîrea. Spune-mi, pentru ce? Șcii că și dorința mea cea mai ferbinte eră să te măriți!

Rachila ridică ochii spre părintele seu și vedându-l atât de induișat, o cuprinse mila s-o durere nespasă. Ea-ș aduse aminte 'n clipita aceea, că etă singura ființă 'n lume care o iubește, este părintele seu și densa totuș i face întristare! Acesta i stărni atât de adâncă remușcare sufletescă, încât lacrimile o podidiră din nou și cădă 'n brațele părintelui seu.

Acela, p'etrins cu totul, o ridică și ducându-o la divan, o culeă și începă să o mângăie:

— Nu plânge, dragă! Nu te teme, nu te silese să te măriți!

Ea se ridică și cu o privire de recunoștință i respunse:

— Nici nu me sili, căci nu pot. Mi-am dat cuvântul, că n'am să me mărit nici odată.

— Cui?

— Lui Alesandru. . .

— Movilă? . . .

— Da.

— Ai vorbit cu el?

— Aseră. La Saveta. De aceea am fost at. . . de tristă.

— Dar cum ai convinit cu el?

— Să-ți spun dară totul!

Și ea i povestii din fir în pîr tot ce i s'a petrecut în sîra trecută. Și până cînd vorbeau, lacrimile i se opriră și cînd ajunse la părțile mai inimîose, ochii-i străluciau cu foc ca de altă-dată.

Părintele seu o ascultă cu luare aminte tot mai încordată: fața lui acuz înroșită, acuz albă: simțirile i cutierau sufletul ca niște valuri turbate: eră p'aici să plîngă și el, dar își silii totuși liniște și cînd fata încheiă, i duse cu blîndețe pîrîntescă:

— Nu te necăși, fiica mea! Ce ne pasă nouă de amenințarea ticălosului de Alesandru! Mătură-țoi eu din cale. Grigea mea de el!

(Va urmă.)

Ioșif Vulcan.

Disciplinarea inimii.

De Karl Slugan.

Erudita și profunda cunoscătoreă interiorului omenesc, madame de Staël, a dîs: »Il faut de l'adresse vis-à-vis de soi-même pour ne pas trop souffrir.« Durere, acest adevăr îl esperiăm pîr tîrziu, decăt să putem trage din dînsul folose reale. Mechanismul economiei nîstre spirituale se altereză adese, înainte de-a fi prevenit acesta alterare. Cine inșe se și ingrișee, ca tinerimea să se deprindă de timpuriu în arta de a-și supune inima, atăt în bucurii căt și în intristări, unei discipline raționale? Dar nici timp nîm avē spre așă ceva, căci liii și licele nîstre au să invețe pe lîngă puține lucruri folositoare, o mulțime de secaturi, din cari nu trag nici un folos practic.

Dar la obiect.

Este un prerogativ pentru om, prin care se distinge de celelalte animale, că nu trăeece numai pentru presinte, ci pōte trāi spiritualmînte, pentru trecut și viitor. Acestei preferințe avem noi a mulțami nu numai posibilitatea, de-a smulge din noenul uitării suvenirile frumoșe ale trecutului, ci și puterea de a ne inclupui plăcerile din viitor, ca și cînd s'ar întempla în present, făcîndu-ne a ne delectă, în imaginațiunea nōstră, înainte de ce s'ar fi prefăcut în realitate. De aici nu arare ori rezultă, că acesta plăcere anticipativă ne pregăteșce o bucurie și fericire mai intensivă, mai curată, decăt inșeși speranțele devenite reale.

Durere inșe, că facultatea prin care ne imaginăm trecutul și viitorul ca present, își are și părțile sale umbroșe: căci nu arare ori cea dintîiu dă nașcere la intristarea, pentru bucuriile și plăcerile perdate, de aici părerea de reu: ēr a doua ne face să prevedem rele din viitor, cari stîrnese în noi frica și grigea neîntemeiată.

De aceste din urmă ne vom ocupă cu deosebire.

Ōre cine nu cunoșce aceste conturbătore nemi-lōse a liniștei nōstre sufleteeșci: aceste umbre întunecōse cari ne pun înainte aversități amenințătore: acești ōșpeți neînvitați, cari ne răpese fericirea presintelui și, cari se pun cu noi la mēsă, vegheză la patul nostru, urmărindu-ne pînă chiar și în visuri? Numai fericita tineretă, care trăeece esclusiv pentru presinte, e liberă de acesete rele: căci neajunsele ce o amenință le depărtēză scutul iubirii pîrînteeșci

Cu căt sîntem în stare a ne inchipui viitorul mai aprōpe de present, cu atăt mai tare sperăm, ne temem și ingrimim. De aceea ōmenii cu o fantasie vie și sentimentali sufer mai mult, decăt cei barbari și stușii: cei cultivați mai mult decăt cei necultivați. Din motivul acesta respunsul lui Jean Jacques Rousseau, la întrebarea pusă de academia din Dijon, că

face progresul în cultură, peste tot, omenirea mai fericită, a fost negativ.

Voltaire, căruia Rousseau i trimise un esemplar din acest script premiat, i mulțami pe lîngă observarea ironică, că decăt i ceteșce cineva acēsta elocentă gloriificare a stării naturale, atunci te alii îndemnat a fugi în păduri și a umblă pe patru picioare: durere inșe că spatele sale — alui Voltaire — nu mai sînt atăt de elastice spre a efeptui lucrarea acēsta.

Ori ce va fi dîs în fine acest savant batjocoritor, totuș remăne adevăr, că noi prin progres, în cele spirituale, nu devenim mai fericiti: ba suferințele nōstre vor fi cu atăt mai multilaterale, cu căt vom fi mai enciclopedici.

Din cele de pînă aici ar urmă, să ne ferim de civilisație, să abdicem de cultură și să ne întōrcem ērăș la viața primitivă. Acēsta ar însemnă: a vērsă deodată cu scaldă și copilul. Reducerea plăcerilor nōstre, se complanēză în superioritatea calităților. Deși barbarului și proletarului i sînt multe suferințe necunoscute, de cari omul învețat nu este cruțat, totuș acesta este susceptibil de bucurii și plăceri, cari barbarului i sînt cu deseveșire necunoscute.

Cine își pōte inchipui bucuria scrutătorului, care a descoperit un nou adevăr? Cine pōte străbate în plăcerea estordinară a artistului, care își vede concepțiunea genială a spiritului seu creator, după multă trudă și osteneță, intrupată înaintea sa? Bucuria adevērată ce simte filosoful, în estinderea cunoșcințelor sale, ēr confundarea amiculii artelor frumoșe în plăcerile estetice, cine-o pōte calculă? Bucuria nobilă, ce-o simțim în cereul vieții nōstre familiare, precum și desietarea, ce-o allăm în societatea ōmenilor civilizați, cine o pōte descrie? Din contră, căt de primitive sînt simțemintele de plăcere a unui selbatic, nu numai aceluia în adevēratul înțeles al cuvîntului, ci și a celor, cari trăese în mijlocul nostru, cari inșe față de viața culturală se consideră ca lii vițegi, ēr în privința moravurilor adese întrec pe cei adevērați.

Decăt destinațiunea finală a vieții nōstre n'ar fi decăt petrecerea făr de grigi și necasuri, atunci, de sigur, selbaticul ar fi mai fericit decăt omul civilizat, moimuta mai fericită decăt selbaticul, vermele mai fericit decăt moimuta și în fine planta mai fericită și decăt acest din urmă.

Cine inșe din cauza acēsta ar voi să fie selbatic, moimută, verme seu chiar plantă? Seu dōr' a sustinē părerea lui Schoppenhauer, că ar fi cu mult mai bine, decăt lumea n'ar esistă?

E adevērat, că odată cu inmulțirea ideilor și în-avuțirea și nobilarea spiritului, precum și cu graduațiunea susceptibilității pentru plăceri și bucurii mai înalte, creșce și simțibilitatea nōstră pentru supērări și intristări, contra cărora nu ne scuteșce nici potestatea, nici avuția. Inșe unde e multă lumină, acolo este și umbră întinsă: pentru una trebue să luăm în schimb pe cealaltă. Ni s'a clarificat acest adevăr, și am recunoscut, că scopul omului nu pōte fi de a trāi în o stupiditate animalică, atunci nu vom mai defăimă binefacerile culturale, cari de-odată cu lumina adevērului ne-a inmulțit și suferințele.

Aversitățiile de cari sîntem isbiți, în călătoria nōstră pămîntenă, sînt suportabile, cînd șcim să ne înarmăm contra lor cu niște principii raționale, și numai asupra aceluia au influință, care se supune lor făr de resisțință. Făr de a detrage din simțibilitatea nōstră, — ceea ce ar fi un adevērat blăstēm pentru omul civilizat, — avem datorita, ca loviturile sortii să le paralisăm seu cel puțin să le ușurăm.

(Va urmă.)

G. Candrea.

De-a curmezișul țării românești.

(Iași, Tîrgul-Jiu, Craiova, Pitești și Țer Craiova.)

Iassiensis a încetat de mult a mai scrie vești, din vechia capitală a Moldovei, — ajunsă astăzi o adevărată »capitală a desmoșteniților,« — pentru cetinții »Familiei.« Causa a fost, că numitul nu se mai află în elementul seu de cronicar; își luase lumea în cap, cum dice românul cu accentu-i dureros, și se hotărîse a nu-și mai ști singur de urmă.

Din Iași la Tîrgul-Jiu e pentru un român călătorie cea mai lungă, decă nu cea mai importantă: e totodată și cea mai bizară, decă voim a ține sēmă de elementele și situațiunile ce domnesc într'un ungher și în celalalt al acestei țări. Un individ ce-și propune a face acēstă extremă schimbare de culcuș, trebe să se resimțā imediat, că a renăscut într'o lume nouă, cu o viață nouă, privind la un spectacol aprōpe inedit, la care ar vrē pōte să aplaudē cu mîni și cu piciorē. — de nu i-ar fi tēmă să nu-l iee încongiurătorii lui drept pensionar al unei case de sănătate.

Solul, viața, indeletnicirile, moravurile, tōte difer între cele douē capete ale țării românești. Pē când în Iași din susul Romāniei veđi o viață scilpitorē, mișcatorē, nesigură, pusă totdeuna la voia hazardului, indiviđii luptānd contra concurenții de forțe, capacitați și numer, alții în contra străinismului copleșitor, alții în contra aceluī nemilostiv fenomen ce pare a cuprinde din ce în ce mai mult pe majoritatea descendentilor lui Traian, aceluī Dolce far niente, care în limba noastră ia denumirea de Prē cuviōsa sfānta Lene: în Tîrgul-Jiu din josul acestei țări veđi āncă liniștea unui traiu patriarhal, munca stabilă și asigurată, lipsa completă aprōpe a nālucirilor secolului, activitatea desvoltată, ca basă sine qua non a existenței. În Iași dl X. . . deputat, decă n'ar purtā în fie-care đi joben și nu ar umblā de-acasă pānā la casin în birjā cu doi cai, ar fi o adevărată degradare și o compromitere pōte pentru succesul candidaturii sale viitoare; în Tîrgul-Jiu, un Dincă Schilerul, deputat. — cu aceleași drepturi și cu aceeași popularitate ca și jobenatul din Iași. — un Dincă Schilerul, dice, umblā în sueman și nādragi de aba de Brașov, incins cu brāu, cu căciulā mișosă în cap, trage cāte un gāt de țuca cu ori care cioban cunoscut ce-l întelneșce, și la vreme de nevoie, cānd unul din porcarii sei se imbētā seu lipseșce prin alt motiv dela apelul nominal, numitului dn deputat nu-i e sfielā nici decum de a luā ghioga în mână și de a mână turma lui de . . . porcuroi la pășune.

Aristocrația din Jiu, căci există și aci o aristocrație. — e departe totuș de a se asemēnā cu cea din părțile mai luminate ale țării: mai simplā în pretențiuni, mai puțin agatatorē de nume și titluri istorice, cu mult mai puțin mofturoasă în maniere. — ea e cu mult mai aristocratā, decāt aristocrației. — de contrabandā mulți — din celelalte tērguri mari; aristocrația de aci se clasēzā prin inteligință, prin gust pentru bun și frumos, prin aceea în sfērșit ce lipseșce cu prisosință »aristocrațiilor prin moștenire.«

Industria e nulā aci; comerciul propriu đis, de asemenea: vēndarea produselor animale și vegetale ale solului, e singurul isvor de viață a gorjenilor; turme numeroșe de vite, oi, și mai ales de rīmători se produc aci: grāne de asemenea; mai puține lemnrării de prin pādurile învecinate; în sfērșit, ceva care,

de și primitiv āncă, totuș e mult imbucurător cānd o țērā posedē un astfel de județ în sinul seu.

Cāteva luni de țrnā, ce-am șeđut acolo, avusei timpul de-a me dedā, în orele de repaus, la cetiri și recitiri de tot soiul de opuri, — lucru ce nu putusem face în infierbēntatul Iași, unde cel întēiu moment liber cātām a-l intrebuiņtā într'o primblare pe dinaintea eternelor ferești din strada Mare seu strada Lāpușneanu, ori într'o discuție zadarnicā cu cutare seu cutare icāpăținat, ori în sfērșit într'o boldire de ochi fārā de țintā, în vre-unul din casine seu alte localuri unde se adunā toți cei ce nu știu cum sā trecā mai repede repedeā scarā a existenței omenești. Ca singurā distracțiune pentru toți jienii, seu cum se numesc mai de preferință, gorjenii, (dupā numele districtului, Gorju,) a fost o trupā teatralā, ce a dat un șir de peste 50 represintații, de tot felul și de tōtā mână; a mai trecut cāțiva concertisti, cu flautistul Terschak în frūte, — și toți dela olaltā, au fost imbrātoșati cu cea mai mare cāldurā și simpatie.

Nu trecū mult inse, și odatā cu trecerea omētului, începurā a trece și gusturile mele de singurătate, de patriarhie, și veđui că e de necesitate absolutā, de a reintrā țr într'un cerc mai larg, precum mi se făcuse obiceiul de a trăi; țr vorba românului, »dai unde dai și țr la birlogul teu cātā sā dai!«

Deprins în birlogul tumultuos, besmetic, neastēmpērat, espansiv, imi erā cu neputință sā stau mult la proba patriarhalā; me decisei dar, sā iau calea spre altā parte a țării unde sā fiu ceva mai în apă, — mai în element, — Craiova viniā mai la indemānā: și fui în Craiova.

Aci petrecui postul cel mare; aci avusei ocașia de a vedē țrăș transacțiunea dintre viața orașelelor mici și a celor mari; sgomotul renāscū, spectacolul babilonesc se represintă țr în ochii-mi: eram în sfērșit țr în elementul meu; depe calea Unirea dādeam în Lipșcani, apoi pela Madona-Dudu, o frumoșā bisericā minunat impodobitā pe din lāuntru; apoi prin grādinuța Mihai Bravul; apoi la teatrul Teodorini, unde între alte represintări avusei ocașia de a ascultā și pe privighitōrea Romāniei, celebra fiicā a repausatului Teodorini, (un fiu al Iașului,) care a înființat teatrul cu numele lui din Craiova; apoi la panorame și managerii; la bāile societății comerciale, — zidire mārētā, frumoșā, spațioșā, dar nu tocmai practicā; — cāscam gura inaintea unei ruine formidabile, ce se dice că erā sā fie un teatru, și inaintea alteia care fusese teatru; inaintea unei case impodobite de sus pānā jos numai cu flori . . . din pētrā sculptatā; — și reviniam obosit pela mijlocul nopții, promițēndu-mi ca în a douā-đi sā fiu mai rezervat în cāșcări de gurā. Dar pentru că a douā-đi începeam programul din điuā precedentā, — me decisei, sā părăsesc și acest centru, pentru a trece seu petrece primāvera intrēgā într'un oraș care sā nu se asemene nici cu Iașul, nici cu T.-Jiu, nici cu Craiova; — alesei Pitești.

Decā ve pot face o comparație între acest oraș și un altul, apoi este, — că nu e de comprarat cu nici unul din cāte am vizitat, pentru ținjala lui exemplarā, și țuca sa cea fārā de sēmēn. Negoțul e mic de tot, productivitatea în interior și impregiurimi relativ puținā; industria tinichejei și a sipetelor e singurā la favōre, căci se gādesc peste 40—50 de tinicheji și sipetari în Pitești. Ca localuri de distracții, douē casinuri pēcātōșe, o salā de spectacol la o extremitate a orașului, un cafē-chantant la altā extremitate, un birt-crișmā dincolo de lungul pod peste Argeș, unde poți māncā peși prōspeți pescuiți, de o dulcēțā estra, și bē puțin vin ne-dres: si — mai vroți ceva? Scusați, — cāci sa ve . . . cāci există și

câteva frumoase biserici, adecă localuri de închinăciune; dar Piteștenii se vede că sînt prę civilizați pentru a se aglomera, prin curiositate cel puțin, în aceste case alui Dumneșeu. Plictisul m'a cuprins aci mai repede ca ori unde și o nostalgie neprevăduță o simțiți deodată împingęndu-me cu forță spre gara Piteștiului, fără chiar să-mi permită a me consulta cu tabela de mersul trenurilor... încat după ce me suii în vagon, — după ce călătorii câteva ore — me tređii din nou în spulberata de Craiova.

Ceva nou de aici, pe câmpul literar, nu pot să ve anunț, decât aparițiunea a doua unei volume intitulate: »Femeia în casă și în societate« de dna de Saverny, tradusă de dra Alesandrina I. Tomescu, și »Questiunea cavaleriei în armata noastră« de locot. C. D. Toplicescu.

Trupa teatrală a dlui Teodor Popescu jocă de cătăva vreme aci, și între piesele cunoscute și necunoscute ce a represintat, a dat și una nouă, o comedie în un act frământată pręspet după tragerea loteriei Ateneului, avęnd titlul: »75,000 franci sęu lotul cel mare dela Ateneu,« și de autor pe dl N. A. Bogdan; acęstă piesă s'a jucat mai de multe ori și cu un succes din ce în ce mai mare.

Ceva curios e de observat în Craiova: în fie ce di apröpe, ba chiar de mai multe ori pe di ești espus a-ți opri privirile, nu cu puțină duiosie, asupra unor convoiuri impozante și funebre; caruri mortuare bogate, musica militară intonând pe nemuritorul lone, și alte melodii și marsuri posomorite, potop de lume jalnică, defilęză nencetat, pe stradele basaltate și nebasaltate ale cetății banilor Olteniei. S'ar parę că aci n'au permisiunea de a trece cătră Domnul decăt ömenii cu dare de mână, cu averi ce îngăduesc asemenea parade... Dar nu s'a vęduț un sacagiu ingropat apröpe cu aceeași paradă ca și un ex-prefect, — pentru că și unul și altul erau membrii unei societăți caritabile înființată aci, sub numele »Adjutorul.« societate care are de scop ajutorarea suferințelor în vieță, și darea celor din urmă onoruri cadavrului, după ce nu mai se pöte numera între cei vii. O asemenea societate, bine constituită, și cu scop atăt de filantropic, lipseșce mai în general României creștine întregi; numai la ovrei se observă mai în töte orașele asemenea societăți constituite. Rușine dar orașelor ce nu se gândesc la astfel de lucrări demne de om, și onöre Craiovi!

Iassiensis.

Literatură și arte.

Șcri literare. Dl Ioan Slavici, directorul »Tribunei,« a fost ales membru onorar al Societății »Petru Maior« a tinerimei române din Budapesta.— Dl Ales Xenopol a scos și 'n broșură separată studiul dsale »Pierre le Grand et ces pays roumains« publicat întęiu în revista, »Muséon« din Lourain în Belgia. — Dl dr. Victor Babeș va tinę în adunarea generală dela Buziaș a medicilor și naturaliștilor din Ungaria o conferință literară despre bacterii. — Dl dr. Gaster a fost numit membru al așa numitei »Folklore Society« din Londra; ęr universitatea din Oxford a hotărıt să publice conferințele făcute acolo de dl Gaster asupra literaturii române.

Din Dicționarul istoric și geografic, compus de dl George Ioan Lahovari și care începe să ęsă în Buletinul Societății geografice din București, reproducem drept specimen următorul cuvęnt: *Aprod (Aprođi.)* Acest cuvęnt este mongol, mongolii în năvălirea lor au lăsat vr'o 200 de cuvinte în limba română, precum adalmaș, aprod, barabală, ținterim, ceatlęu, haraq, etc. Xenopol.) Aprođii formau în vechime o parte din

cețele oștirii permanente atăt în țera Românescă, căt și în Moldova. Creatorul oștirilor regulate în T. R. a fost Mircea cel bătrân în secolul al XIV. Aprođii formau o cetă de 500 de ömeni puși sub comanda unui »Vătaf. Vătaf de aprođi. — Ei veniau după Călărași și după dęșii veniau Coptii de casă sęu Garda Domnescă. În curgerea vremii destinația »aprođilor« s'a schimbat și în ultimii ani a Domnilor Fanarioți, căt și în timpul Regulamentului, Aprođii nu mai erau decăt niște slugitori subalterni pe lângă Curți și Tribunale, precum și pe lângă celelalte autorități administrative. Ei slugiau pentru ducerea corespondințelor dela o autoritate la alta și pentru serviciul interior al autorităților. Vătaful de aprođi pe lângă Curți și Tribunale ęră păstrătorul actelor de valöre și a depositelor judiciare, ca atare erau și ținuți a depune și o cauținne. Cu introducerea nouelor legiuiiri, de drept s'au desființat Aprođii; de fapt ei esistă încă, și slugitorii (mai ales dela Curți și Tribunale) sînt și astăzi cunoscuți sub numele de Aprođi. Aprođii de Divan, ęice Cantemir, se asemęnă cu Ceaușii turcești, adecă au datoria să aducă la divan, pe cei pęriți cari nu se arată la vadea și să implinęcă datorii de pela datornicii cei rei de plată.

Broșuri politice. »Mortalitatea poporațiunii române de prin locurile cupleșite de jidovi.« e titlul unei broșuri ce primirăm din București și care conține interpelarea dlui Eduard Gherghely în acęsta privință, dezvoltată în ședința senatului României dela 29 maiu 1886 și respunsul dlui I. C. Brătian, președintele consiliului de ministri și ministru de interne. — Din biblioteca Societății politice »Concordia« din Cernăuți ni s'a trimis fășciöra primă intitulată: »Privire istorică asupra trecutului politic-social și național al ducatului Bucovina,« redactată pentru usul poporului de profesorii Ion I. Bumbac și Grig. Halip. Broșura face polemică cu un corespundinte al »Tribunei.« Curios, că primul product literar al »Concordiei« ne vorbeșce de — discordia ce este în — Concordia.

Premiu literar. Societatea geografică din București a hotărıt ca premiul »general G. Manu,« în valöre de 500 lei, care n'a putut fi decernut anul acesta, nepresintându-se nici un concurent, să fie dat autorului celui mai bun dicționar geografic, topografic și statistic al unuia din județele țerii.

Teatru și musică.

Societatea pentru fond de teatru român ținęnd în anul acesta adunarea sa generală în Șomeuta-mare, inteligința română de acolo s'a intrunit încă mai de mult în o conferință ș-a ales un comitet de primire. Acest comitet va ținę la 5 iulie o conferință, în care va fiesă programul părților sociale ale adunării și va luă măsuri, ca și acęsta adunare să aibă succesul adunărilor culturale din Șomeuta-mare. Din programul acęsta anticipăm, că se va da și un bal în profitul fondului teatral, ęr în sęra precedentă un concert sęu de va fi cu puțință (și de ce să nu fie!) o represintațiune teatrală de diletanți! Adunarea se va ținę în prima parte a lui august. Convocarea și programul adunării se vor publica în numărul viitor.

Teatrul Național din București. Se crede, scrie »Românul,« că darea operei în inteprindere este un lucru apröpe sigur. S'ar aduce, ęice-se, primii artiști și împreună cu ai noștri s'ar completă trupa vițorei opere. Sęptemăna trecută s'au ținut esamenele conservatorului, în clasele de piano, eleva care a ęscelat mai mult, a fost dra Caterina Sărătan. Direcțiunea Teatrului Național, în urma avisului Comitetului Teatrelor române, a angariat pentru stagiunea vițore pe dl Hasnaș, dela Teatrul Național din Iași.

Teatru românesc în Sibiu. Duminică la 15/27 iunie o societate de diletanți a jucat la Sibiu în grădina Hermann următoarele piese: »Arvinte și Pepelea« comedie într'un act de V. Alecsandri și »Vlăduțul mării« comedie într'un act de Al. Lupescu. Venitul a fost destinat în favorul fondului pentru înființarea unui cor de plugari la biserica gr. or. din suburbiul de jos.

Erăș teatru românesc în Sibiu. Reunirea sodalilor români din Sibiu arangéză ați sâmbătă în 3 iulie nou. în sala dela »Impăratul Romanilor.« reprezentatiune teatrală. cu următoarea programă: 1. »În memoria lui D. Andronic.« de N. Cismărescu. declamată de dl E. Vintilă. 2. »Drumul de fer.« comedie cu cântece într'un act. de Vasilie Alecsandri. Persónele: Mama Bălașa. jupânésă bătrână dl P. Bariț; Coconul Matachi Nalbă. proprietar * * *; Adela. fiica lui Nalbă dșora M. Bogorin; Radu. inginer topograf dl I. Morariu; Cucóna Caliopi. vėduvă dșora A. Florea; Kir Manole. arėndaș dl A. Balteșiu; Manolachi. fiul seu dl N. Turcu; Ioana. fată de casă dșora E. Sift; Sava. liner țigan dl N. Turcu. 3. »Păcălitul.« comedie într'un act de Iosif Vulean. Persónele: Alesandru Cușian. proprietar dl A. Balteșiu; Nina. fiica lui dșora A. Florea; Iosif Someșan. june din sat dl I. Morariu; Radu Muntenescu. amic lui Iosif * * *; Maria. servitoare dșora M. Bogorin; Petru. servitor la Iosif Someșan. dl N. Turcu; Mihaiu. servitor la Cușian * * * 4. Jocurile istorice »Călușerul« și »Bătuta.« se vor juca de 9 tineri în costum țărănesc. După producțiune urměză joi.

Dra Teodorinǎ la Londra. Debutul artistei române la »Covent Garden« i face onóre. căci este prima română care a jucat pe acea renumită scenă. și crătiei cei mai competenți recunosc că dēnsa pôte fi o artistă folositoare pe scena engleză. »The Queen.« dând semă de acest debut. se exprimă astfel: »În aceeași seră a debutat și dra Teodorinǎ. care încereă să joce rolul Valentinei. în care desfășură o voce bine cărmuită. de o putere de mijloc. cam slabă mai cu semă în registrul superior. lipsindu-i inse implórea și seriozitatea stilului esențial pentru succesul unei soprano dramatice. Jocul seu face să reese o mare esperiență. și în marele duo a avut o adevărată intensitate de sentiment și o considerabilă sensibilitate dramatică. Științele sale au fost respălțite prin cordialitatea asistenței. Artistă va cãnta astă-seră în Africana. unde va avé ocaziunea să-și desvólte resursele sale. fără emoțiunea unui debut înaintea unui auditor străin.« »Atheneu.« una din foile cele mai renumite și cu mai multă autoritate în cestiunile artistice. se exprimă astfel în nr. dela 12 iunie: »Să fie ore stinsă rasa marelor soprano dramatice? În ori ce cas nu sânt semne la orizonte cari să arete o artistă care să potă fi privită ca urmașa unei Malibran. Pasta. Viardot. Grissi și Tieljen. De sigur că dra Teodorinǎ. care a debutat în »Hugenotii« la »Covent Garden.« nu pôte fi primită ca astfel. de și pôte fi o artistă folositoare. Vocea sa dă deja semne de osteneală. și nici chiar n'a încereat să susție acei U din duo cu Marcel. Ca actriță este inteligentă. Correspondentul din Londra T. Johnson al diarului »Figaro« din Paris aprecieză cu elogie reprezentatiunile date la Covent Garden de tenorul Gagarre și dra Teodorinǎ.

Societatea română de cãntări și musică din Caransebeș va luă parte la actul sfintirii stégului Reuniunii caransebeșene de cãntări și musică. ce se va severși duminică în 4 iulie cu solenitate mare. Spre a se puté presintă cu demnitate. ne spune »Fóia Diecesană.« societatea română își va face pe atunci un stég fórtre frumos. Sfintirea acestuia încă credem

că se va ține cu solenitate cuviinciosă. invitându-se tóte corurile vocale românești.

Musică nouă. La Brașov în librăria Nicolae I. Ciurcu a apărut: »Primăvera 'n codru verde« arii poporale române pentru piano, de Grigore Thánasescu. Dedicat SSale Pr. V. Voina. Prețul 65 cr.

C e e n o u ?

Sciri personale. Maj. Sa regele a dăruit 1000 fl. pentru satele din comitatul Timiș. inundate de ape în luna lui iunie. — Regina României a făcut joi vizită la școla centrală de fete în București; cursul ce a fost onorat cu presința M. Sale a fost acela de fisică din clasa III. profesóre dșora Chrysantha Christodori; regina a pus elevelor mai multe cestiuni asupra »Luminei și Căldurei.« la plecare a mulțămii elevelor și a felicitat pe profesóre. — Esc. Sa mitropolitul dr. Ioan Vancea a îndreptat un cercular cătră întreg clerul archidieceșan. în care i aduce la cunoștință. că în luna trecută a făcut o călătorie la Roma. împreună cu episcopii sufragani și că au presintat Pontificelui o adresă omagială. în care ș-au descoperit sentimentele de grațitudine pentru iubirea părintescă. ce Sântia Sa dovedeșce față de poporul român. — Dl Ioan Mihai proprietar în Vimerca a dăruit școlei române gr. or. din Soborșin cinci-spre-dece mi de șindilă. carându-le pe spesele proprii până 'n curtea școlei. — Dl Aurel Beleş. arhitect în România. rențorcându-se la București din călătorie sa de studiu ce a făcut la felurite tērguri în Odessa și Olanda. a presintat ministeriului planurile și devisurile unui tērg de rimători în Constanța; lucrările pentru construcțiune vor și incepe 'n curēnd. — Dl Voisinbeg. ajutorul dlui Lesseps. care a efectuat tăierea istmului de Suez. a fost chemat în România spre a-și da părerea asupra portului ce este a se construi la Constanța. Dsa a respuns că primeșce cu plăcere însarcinarea ce i se incredințeză. dar nu primeșce nici o plată. decât numai cheltuielile de drum. A trebuit să fie un Frances ca să fie așa de marimimos! — Dl Vichentie Adam. funcționar la direcțiunea finanțială din Timișóra. a fost numit funcționar la consulatul austro-ungar din Iași.

✓ **Școla română mai naltă de fete în Sibiu** și internatul împreunat cu ea. amēndouc întemeiate de Asociațiunea transilvană. se vor deschide cu începutul anului școlar 1886/7. Școla și internatul acesta vor avé avantajul acela față și de cele mai bune institute străne din patrie. că vor oferii și ceea ce ele nu pot da. adică o creșcere în conformitate cu cerințele vieții poporului român și cultivarea limbei și literaturii române. Comitetul Asociațiunii publică acum un apel cătră publicul român prin care i cere spriginul și-i aduce la cunoștință condițiunile principale pentru primirea în școlă și în internat. Din acel apel. care ni-a sosit tărđiu pentru nrl trecut. ér de atunci alte diare l'au publicat în estens. aflăm că pentru primirea în școla civilă a Asociațiunii se cere atestat despre absolvarea celor patru clase primare. Elevele din internat. (unde pe lângă cost. quartir. încălddit, luminat. spelat. îngrigire în cas de bolă. li se oleră ocaziune a învėță limba germană și franceză în conversație și lucruri trebuincioșe în economia casnică și vieța socială.) vor avé să plătescă afară de didactrul și tacsă de înmatriculare. și o tacsă lunară. anticipando. de 20 fl. v. a., remanēnd. ca pentru trebuinte speciale cu privire la limba franceză și musica instrumentală. să se plătescă óre-care cuofisațiunii speciale. moderate, ce se vor stabili din cas în cas prin conțelege cu părintii. Pentru părintii cari ar

dori ca și cursul celor 4 clase primare să se facă tot în limba română. observăm că, școala reuniunii femeilor române din Sibiu, funcționând și de aci încolo și fiind a se adăposti și ea în edificiul școlar al Asociațiunii, va oferi instrucția primară recerută. Țărutul internatului Asociațiunii va oferi îngrijirile trebuincioase întocmai ca și pentru elevele școlii civile și în aceleași condițiuni. De orice inse mai ales acum la început condițiile sânt mai mari în ceea ce privește întocmirile internatului și instituirea personalului necesar, didactic și de supraveghiere. onoratul public. cere reflecteză la școala și internatul Asociațiunii, pentru mai deplina orientare a comitetului, este rugat a grăbi cu însinuarea copilelor, până cel mult la 15 August st. n. a. c. Ziua deschiderii internatului se va notifica de timpuriu din partea comitetului părinților copilelor însinate.

Congresul din Sibiu al bisericii gr. or. române lucrăză în liniște și fără să se facă niște discuțiuni mai animate. Alegerea deputaților mireni Iustin Popovici din cercul Giula și Ioan Bika din cercul Beliu în Biharia s'a nimicit. Constatându-se, că la anul 1883 consistoriul mitropolitan nu s'a intrunit de fel: s'a decis ca să fie însărcinat, conform normelor în vigore, a se intruni cel puțin de două ori pe an. S'a enunțat, ca așa numitele cursuri extraordinare pentru parohiile sărace din arhidieceză, pe cât va fi cu putință, să înceteze și clericii să se evalueze în cursuri seminariale regulate, Țăr organele respective să 'ngrijescă de îmbunătățirea dotațiunilor parohiale. Relativ la sporierea concubinatelor, la propunerea dlui dr. Iosif Gall, s'a hotărât să se facă pe cale preschială o reprezentățiune la guveru, în care să se arate cu date statistice starea lucrului și să se rōge ministerul, de a recerca organele administrative, ca să ajute biserica în împedecarea căsătoriilor nelegiuite. Discuțiune mai lungă a stărnit cestiunea sulevată de către comitetul protopresbiterul din Lugos pentru lărgirea cercului de activitate al comitetelor protopresbiterale. După ce vorbiră dnii Ioan cav. de Puscaru, E. Brote, Lengheru, Bartolomeiu, Radulescu, Patița, Ghidiu, Al. Mocioni și N. Cristea, s'a primit propunerea comisiunii, să se însăreineze consistoriul mitropolitan, ca după ascultarea sinodelor eparchiale, să vină la congres cu o instrucție asupra cercului de activitate al comitetelor protopresbiterale.

Parastase pentru Șaguna și Gozsdu. Dumneea trecută, ca în amvrsarea morții, s'a serbat în Sibiu parastas solemn pentru repositul arhiepiscop și mitropolit Andrei br. de Șaguna. La liturghie a celebrat Pr. Ssa părintele episcop din Arad Ioan Mețian cu asistintă strălucită. Cântările liturgice le-a executat corul seminarial sub conducerea dlui Dina. La parastas a pontificat Esc. Sa arhiepiscopul și mitropolitul Miron Romanul; responsurile funebre le-a executat corul seminarial sub conducerea dlui Cunțan. Parastatul s'a ținut în biserica din cetate și au asistat toți membrii congresului. — Marți, în ziua Mucenicului Emanuil, s'a ținut asemenea în acea biserică un parastas, pentru Emanuil Gozsdu, pontificând însuș mitropolitul și luând parte erăș întregul congres.

Evenimentul cel mare al săptămănei trecute în politică a fost espulsarea pretendinților tronului frances. În urmarea acestui vot al corpului legislativ, principele Jeronim Napoleon și fiul seu Victor, apoi contele de Paris și fiul, au trebuit să părăsescă teritoriul Franciei. Depărtarea principelui Napoleon s'a făcut cu șgomot mai puțin, căci de când a murit principele Ludovic Napoleon, stăua Napoleonișilor a început să părăsescă din ce în ce mai mult. Cu atât mai mult s'a înălțat ceea a Orleansilor reprezentăți prin contele Paris, Filip V. 150 deputați și senatori și un mare

număr de amici au salutat plecarea prințului prin strigatul de »Trăiescă Francia!« Părăsind teritoriul frances, contele de Paris a publicat un manifest în care protesteză contra violenței ce i s'a făcut. El spune că guvernul l'a espulsat pentru a-și reshună de cele 3 milioane și jumătate de voturi obținute la 4 octobree de către monarchiști. Dar, adăgă prințul, Francia nu se va însăla. Ea va recunoșce că monarchia tradițională pōte singură, prin principiul seu modern și prin instituțiunile sale, să dea societății noastre democratice un guvern puternic, deschis toturilor, superior spiritului de partidă și a cărui stabilire va fi pentru Europa, gagiul unei păci dorite. Republicei i este frică. Lovindu-me, ea me desemneză. La ora decisivă, voi fi gata. Contele de Paris s'a dus în Englitera, unde moștenitorul de tron i-a și făcut vizită. ceea ce este semnificativ. Se pōte constată încă de acuma, că curțile străine, nesimpatice republicei francese, ar primi cu plăcere rentōrearea pe tron a Orleansilor. După espulsare, ambasadorii francesi din Viena, Berlin și Petersburg, fiind orleaniști, ș-au dat dimisiunea. Principele Jeronim Napoleon s'a dus la Geneva; Țăr principele Victor Napoleon la Brusela. Înainte de plecare, acesta a dis amicilor sei: Nu așteptați dela mine să protestez contra mesurii ce a luat guvernul contra mea. Guvernul proscric, de Țăr este incapabil de a conduce poporul, și astfel deschide porțile esilului. Eu remăn reprezentantele imperiului, precum a fost Napoleon I, Napoleon III și principele Ludovic Napoleon. Eu sânt pentru o autoritate puternică, pentru egalitatea cetățenilor și pentru libertatea conșciinței. Fiți convinși, ori care mi-ar fi datoriiile, eu nu voi uita ce datoreșce numele meu democrației.

Conferință preotescă. Preoții gr. cat. din tractul Bistriței au ținut la 7 iunie, sub presiulul părintelui protopop Al. Silași, o conferință preotescă în comuna Rușciorii, la care au luat parte toți preoții din tract. S'a cedit disertățiunea »Despre căsătoriile mistes« de preotul I. Cupcea și M. Bungărdan. S'a discutat cestiunea concubinatelor, la care a luat parte dnii I. Suia, S. P. Simon, I. Cupcea și protopopul Ales. Silași. Apoi s'a debătut beția și s'a hotărât, ca preoții să stăruescă pentru înfrințarea de reumăni de temperanță. Adunarea viitoare se va ține în Sieu-Cristur, la preotul C. Mureșan; acolo preotul S. P. Simon va ține o disertățiune despre »Esistența cetului și a infernului înainte de creștinism.« În cazul de absință a acestuia, va ține aceeaș disertățiune preotul M. Palimetti din Ardan.

Adunări invetătoreșci. La Ciocova în 7 iulie n. se va ține adunarea generală a despartământului Ciocova al Reuniunii invetătătorilor din diecesa Caransebeș; cu asta ocaziune se vor face tractate practice din unele obiecte de invetătămēt și se va debate și propunerea invetătătorului Romul Ancușa relativă la îmbunătățirea lefilor invetătoreșci. Presedintele despartământului e dl Aureliu Dragau. — La Cohalm în 4 iulie n. se va ține adunarea generală a invetătătorilor din protopresbiteratul Cohalm; invetătătorul Ioan Popescu va ține o prelegere practică despre »Mesurile metrice«; adunarea va fi presidată de dl N. D. Mircea, funcționând ca notar dl Ioan Filipescu. — La Hăbig în 5 iulie se va deschide, sub presiulul dlui vice-presedinte Gavril Trifu, adunarea Reuniunii invetătătorilor romăni din Sălagiu. — La Agnita în 11 iulie n. se va ține adunarea generală a Reuniunii invetătătorilor romăni din tractul protopresbiteral Agnita, sub presiulul dlui Ioan Alesandru, notar dl Filaret Deșorean. Materialul de debătut va fi »Mesurile metrice.«

Regele Otto. Prințul Otto, acum proclamat rege al Bavariei, este cu doi ani mai tiner decât fratele

seu, repositul rege Ludovic. Și nefericitul Otto e de mulți ani cu mintea perdută și trăește închis în castelul Schleissheim. Înainte de a fi transferat aici din castelul Nymptenburg s'a întâmplat următorul incident pré mișcător: În toamna anului 1878 escadronul de Chevanlegers Taxis, din acest castel, primi ordinul să plece la manevrele de cavalerie dela Lachfeld. Trompetele sunară de cu diuă și escadronul se înșiră în curtea palatului. Prințul Otto fu deșceptat din somn de sunetul trompetelor; în cămașă, cum eră, trecu încet pe lângă sentinela ce dormia, și intră în coridor, și se urcă în turn de și eră sus. De acolo Otto strigă cu o voce de stentor către soldați: »Soldați, eu sînt prințul Otto; scăpați-me și duceți-me la München!« — Urmă o zăpăcălă nespusă. Servitorii și ingrigitorii alergară și încercară cu vorbe bune să facă pe prințul a părăși acel punct periculos. Însedar. Voiră să-l ia cu forța, dar prințul se ținea cu putere de fearele ferestrii, strigând cu o voce stășietore, către soldați: »Ajutor! Ajutor! soldați, vor să me ucidă!« Eră o scenă îngrozitoare! — După 48 de ore Otto se gasia deja liniștit la Schleissheim; de atunci nu l'au vëdut alți muritori, decăt ingrigitorii și medicii sei.

Numerul meseriașilor români din Bucovina, ne spune »Revista Politieă,« este astăzi foarte mic, și încă și acest numer mic scade și sărăcește necontentit. În Cernăuț s'au stins breslele meseriașilor români cu totul; din potopul cotropitor, ce s'au revërsat asupra lor din țerile apusene, au scăpat numai vr'o doi trei, ca Noe odinioră din potopul obștesc, ce a mistuit lumea antediluviană. Tot așa de reu le merge și meseriașilor somâni din Sirețu: în scurt timp vor dispăre și ei. Numai în Sucéva și în Rădăuț mai trăește încă un numer foarte neînsemnat de meseriași români. Dară și numărul acestora se impuținează pe și ce merge. Mulți dintre ei au sărăcit cu totul și au ajuns la stare de calfe jidovești; alții muncese prin țergurile Moldovei și numai familiile lor petrec în Bucovina, dară cu timpul trec și ele peste hotar Pentru îmbunătățirea stării acestor ômeni nenorociți nu s'au făcut până astăzi din partea administrațiunii încă nimic, și încă nime în Bucovina nu a ventilat idea înființării unei școli românești de meserii pentru puținii meseriași români, ce mai există în țeră. O școlă de felul acesta ar trebui să se înființeze cât de de curënd, căci după ore-care timp va fi pré târziu. Locul cel mai potrivit pentru școlă acésta ar fi, după părerea noastră, Sucéva, și corporațiunea, care ar trebui să ingrigescă pentru înființarea acestei școli, este dieta Bucovinei.

Petrecere de vëră. La Belleau, în comitatul Solnoc-Doboca, se va arangia la 18 iulie st. n. un bal în sala ospetăriei, în folosul bisericeii și școlei române gr. cat. de acolo; pentru comitet sînt semnați dnii: Grigorie Pușcariu președinte, Simeon Moldovan secretar, Ioan Grecu cassar, Ioan II. Botean controlor.

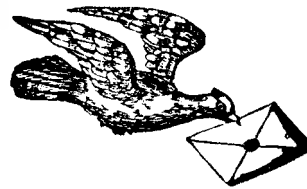
Dela băi. Din Mehadia se serie »Voinței Naționale« din București, că acolo vizitatorii sînt foarte rari; pân' asuma mai nici un Român din România; administrația băilor e foarte ingrigită de lipsa elementului românesc, care odinioră vërsă atâția bani aici. — Din Borsec ni se serie, că lumea a început să se adune; dar ploile multe din zilele trecute a prefugat pe mulți acasă.

Necrolôge. Elisabeta Laslo, fiica parocului Laslo din Cetea în Ardeal, a încetat din viață la 17 iunie în etate de 18 ani, jelită de părinții sei Vivian Laslo și Sofia Laslo n. Cadan, de surorii Victoria măritată Henteș paroc și Maria Laslo măritată Neagoe. —

Cosma Anca, director la școlă normală din Năsëud, carele a servit 38 de ani ca invetător, a repositat la Năsëud în 21 iunie, în etate de 58 ani; il jelesc: Antonia Anca n. Mihailaș ca soție, Emilia Anca căsăt. Dragomit, Corneliu Anca student absolut, Constanța Anca ca fii, Vasile Dragomir ca ginere, Dochia Scripeț n. Anca, Ion Anca, Irina Paiușiu n. Anca ca frățini. Iosif Mihailaș și soția sa Vilhelmine Mihailaș n. Domide, Cirila Scripeț și Ostace Paiuș ca cumnați. — **Vasilii Mihalca,** vice-comite al Marămurëșului a murit la 30 iunie, în etate de 74 ani. — **Lina Petrila n. Grozescu,** soția dlui Iosif Petrila, proprietar în Bătănia, a repositat acolo, în etate de 48 ani. — **Iuliana Forcheș,** soția dlui funcționar de telegrafie N. Forcheș în Budapesta, a încetat din viață acolo la 27 iunie, în etate de 27 ani. — **Dr. Vasilii Jidiu,** preot gr. cat. în Vad, comitatul Biharia, a murit acolo la 30 iunie, în etate de 55 ani.

Sciri scurte. **Archiducesa Maria Valeria,** fiica cea mai tineră a Maj. Sale, se va logodi, se dice, cu prințul Frideric August, fiul presumpțivului succesor la tronul Saxoniei. — **Calea ferată Oradea-Vasou** s'a deschis la 16 l. trecute până la stațiunea Drăgeșci; în 1 decembrie se va deschide până la Beins. — **La universitatea din Budapesta,** în semestrul I al anului școlar ce espiră, dintre 3445 de ascultători 1004 au fost jidani; ér în semestrul al doile dintre 3255 de inși 1019 au fost jidani. — **Stipendiile fundațiunii Gajdu,** devinite vacante pe anul școlar 1886/7 se vor împărți de cătră direcțiunea fundațiunii la 1/13 august: stipendiile pentru studii mai inalte sînt de câte 300, 400 și 500.; ér pentru școlile medii de câte 60, 120 și 180 ll. — **La Regimul-Săsesc,** fiind plătite pân' acum 30 % ale acțiilor societății de credit și economii »Mureșana,« direcțiunea (președinte Basiliu Rațiu, director Patriciu Barb) a cerut înprotocolarea firmei, care s'a și efectuit.

Poșta Redacțiunii.

Rugăm pe editorii noștri cari petrec la băi să binevoiescă a ne trimite schițe despre viața de acolo.

Dnii N. C. în C. S'a amănât pe 1 iulie.

Drei I. U. în Ch. Se vor publică. De altă-dată să binevoii a serie tôte pe câte o hărtie deosebită.

Con. Se înțelege că se va puté întrebuiță, de cumva va fi scris bine, întocmai precum îl cântă poporul.

Călindarul săptămânei.

Diua sept.	Călindarul vechiu	Călind nou
Dum. 3-a d. Rosali Mat. c. 6. gl. 2, stf. 3.		
Duminecă	22 Muc. Evsevie Epe.	4 Udalrich c.
Luni	23 Mucenița Agripina	5 Domițiu
Mărți	24 (?) Nașc. S. Ioan Bot.	6 Isaia Propr.
Mercuri	25 Mucenița Fevronia	7 Vilibald.
Joi	26 Cuv. P. David	8 Chilian
Vineri	27 Cuv. P. Samson	9 Anatolia
Sâmbătă	28 Adc. m. Chir și Ioan	10 Amalia

Semestrul jan.—iunie încheiându-se cu nrul viitor, rugăm pe accia acărur abonamente vor espiră atunci, să binevoiescă a le innoi de timpuriu, căci abonamentele neplătite regulat ne îngreună mult. Totodată rugăm pe toți accia cari încă nu ș-au plătit abonamentul, să binevoiescă a-l refui, căci în cazul contrar la 1 iulie le vom sistă espedarea fiii.